1789 Przełożenie z franc. Listu

Przełożenie z Francuskiego Listu z Gandau (Gand) do Autora Gazety Leydeyskiey pisanego dnia 13. Grudnia R. 1789.

Wiadoma iest wszystkim rewolucya w Niderlandzie Austryackim, Roku skończonego zaszła, przez którą Prowincye tamteysze wypowiedziały podданstwo Cesarzowi Rzymskiemu, a Xiążęciu swemu, gruntuiąc postępowanie swoie na złamaniu Paktów, między Xiążęciem a Narodem zachodzących, przez odmiany w Rządzie poczynione, przez Deklaracye z strony Panuiącego ogłoszone, któremi on umowy pod tytułem: *la ioyeuse entreé Jucundus ingressus*, umarzał, znosił i niszczył.

Do wypisania w gazecie swoiey listu, który się tu przekłada, Autor iey taki wstęp czyni: (*Gazeta Leydeyska Supplement Nro:* CI.) *Zawziętość prawie zawsze od rozruchów i woien domowych nieoddzielna, sprowadza nam wielką liczbę listów z Austryackiego Niderlandu, które częściey dyktuie duch strony, i fakcye, niżeli słuszność i racya, ale znayduie się między niemi ieden datowany z* Gandau 13. *Grudnia, o którym przyiaciel Oyczyzny zapewnia, iż iest pisany przez pewne poważne Zgromadzenie.*

List następuiący każdego światłego człowieka przekona, że Flamanczykowie uniknęli zarazy mniemaney Filozofii wieku dzisieyszego, że od dawna

prawowierni Katolicy, nie na przesądach i próżnych okazałościach, lecz na prawdziwych tę Swiętą Religią zasadzaią fundamentach, że odwagą i stałością odzyskuiąc swą wolność, chcą też każdemu równie współ-Obywatelowi zapewnić i dawniey despotyzmem z chciwością złączonym, usuniętą generalną dla każdego Stanu Rządową opiekę powrócić.

List.

Luboś WMPan dotychczas w Gazecie swoiey o sprawie Rewolucyi Belgickiey, z wielką bacznością i umiarkowaniem mówił, i ta iego bezstronność zrobiła mu wielu Przyiaciół w Prowincyach naszych, atoli przykro nam było widzieć, że w Supplemencie 4. i 11. tego Miesiąca woynę naszą wystawiłeś, acz nie wyraźnie, za woynę Religii. Daiąc do domyślenia się, że z tego względu, Potencye nie Katolickie mogłyby mniey dzielnie świadczyć bądź iawnie i wprost, bądź pobocznie te pomocy i wsparcia, które podobno wspaniałość i wielkomyślnosć ich przygotować dla nas miała. Chciey WMPan bydź przeświadczony, że nasze przywiązanie do Rzymu, iuż niemoże wcale mięszać dobrey harmonii, którą ze wszystkiemi Potencyami, iakichkolwiek one są Religii, zachowywać i utrzymywać powinniśmy i pragniemy. Chciey WMPan wiedzieć, że czasy rozterków o Wiarę iuż dawno minęły w naszych Prowincyach, że Tolerancya powszechna zasadą będzie wolności naszey, że kochamy Protestantów iako dobrych Braci naszych, i że różność służby i czci Boga, nigdy wpływać niebędzie co do przyiazni, poważenia, wierności i uczczenia, które oddawać będziemy tym wspaniałego

dobroczynnego umysłu Potencyóm, chcącym nam pomagać do zrzucenia iarzma despotyzmu Cesarskiego, który nas ostatecznie zgnębić miał i zetrzeć. Jeżeli WMPan widzisz Xięży w Woyskach naszych, ieżeli ich widzisz wiodących Lud po Miastach do bitwy, niech to WMPana w opaczne podeyrzenia i boiaźni nie wprawia, ten sposób dodawania serca pospólstwu niesprzeciwia się Tolerancyi, bo to iest tylko srzodkiem wspólnie z innemi użytym i posiłkowym do starcia tey hydry. Ale odwołuiemy się często do Religii Oyców naszych, bo ścierpić tego niemożemy, ażeby Pan Katolicki gubił i niszczył Religią Katolicką u siebie dla pochłonienia maiątków i Skarbów, Duchowieństwa, tego to ubogich i tylu Rzemieślników, którzy z ich żyią dziedzictwa, tak iakbyście u was niecierpieli, żeby iaki Panuiący wyznania Protestanckiego miał w waszych Krajach niszczyć Religią Protestancką dla podłey zysków chciwości, zupełne zwalenie Konstytucyi Naszey aż do tego punktu, że zniesione zostały Stany zgromadzaiące się dwoch tym czasem Prowincyi, niżby toż samo i względem innych nastąpiło, wolność cywilna i polityczna z własnością dobr ze wszystkich stron naruszona, fałszywe udawania, beżwstydne i ustawiczne z strony Rządu z niesłychanym okrucienstwem złączone, przekupowanie haniebne pryncypalnych z pomiędzy Ludu Osob dla łatwieyszego Ludu podbicia, nakoniec niewolnictwo iak nayzupełnieysze z daleka melodycznie przygotowane, które się nietylko Nam przeglądać, ale i poczuwać iuż z bliska dawało. Te to są celne przyczyny powstania i obruszenia się naszego; a zatym przestań WMPan woynę Naszą wystawiać, iakoby ona chytrości i podeyścia Duchownych skutkiem była. Serca oni Nam, to prawda, dodaią, lubiemy nawet zachować ich u nas, ale

chciey WMPan Europę całą przez pisma i nowiny swoie uwiadomić, że Flamanczykowie nie są tak nieoświeceni, żeby za nauki tyczące się sposobu wierzenia bić się mieli, aby w sprawy Boskie mięszali się zbroyno; ponieważ przekonani są, że Bog niepotrzebuie ich pomocy do ziednania sobie służby i czci od Ludzi, iakaby Mu naymilsza była, nieinaczey iey wymagaiąc, iak tylko przez same wewnętrzne przekonanie. Bądź zatym WMPan dla nas sprawiedliwszym, zieďnyway Nam przyiaźń Potencyi Protestanckich, i cnotliwych ichże Poddanych, mow im, że Protestanci, ktorzy między nami żyią w znaczney liczbie, są kontenci, że bynaymniey zadney w Religii swoiey niedoznaią przeszkody, że się z niemi po Bratersku obchodzim, i że się nawet znayduią między niemi, ktorzy Nam do dzisieyszey Rewolucyi pomogli, a tak iż nierowność służby Koscielney nie wpływa bynaymniey w związki Nasze polityczne, iż skutek i koniec pokaże, że Flamanczykowie tak są od uprzedzeń nieprzyzwoitych dalecy, iak są uczciwi, cnotliwi i obowiązkóm swoim wierni, bez względu na rozność Religii, nakoniec że zasługuią na wsparcie i opiekę Potencyi Protestanckich tak dobrze, iako i Katolickich.